

Vestfoldplanen - Foreløpig høringsinnspill Tønsberg kommune

Vestfold fylkeskommune har invitert høringsparter til å komme med innspill på Vestfoldplanen med frist 1. okt. Kommuneplanutvalget i Tønsberg kommune har i møtet 30. september 2024 (sak 022/24) vedtatt å sende følgende uttalelse:

Generell tilbakemelding:

- Tønsberg kommune vil berømme fylkeskommunen for å utarbeide et godt kunnskapsgrunnlag, som også kommunene kan nyttiggjøre seg av.
- Vestfoldplanen redegjør for viktige utviklingstrekk, muligheter og utfordringer, men dokumentet inneholder mye repetisjon som bidrar til å gjøre det større enn nødvendig.
- Tønsberg kommune støtter de tre langsiktige utviklingsmålene (fylkesmål), som bygger på hver av de tre bærekraftsdimensjonene. Vi stiller oss midlertidig kritisk til at målene er gitt en prioritet, ettersom bærekraftigstilnærmingen handler om å vekte de tre dimensjonen opp mot hverandre.
- Samarbeid for å nå målene løftes frem som viktig for å lykkes, og dette skal skje gjennom 1) overordnet partnerskap, 2) dialogbaserte planprosesser og 3) faglige nettverk. Planen tar i liten grad innover seg at samfunnsoppgavene som beskrives i planen, må løses gjennom samarbeid og samhandling. Tønsberg kommune vil sterkt oppfordre fylkeskommunen til å vurdere egne mål for samarbeid og samhandling, og definere strategier for hvordan fylkeskommunen vil legge til rette for å løse tverrorganisatoriske samfunnsoppgaver med kommunene og andre aktører som for eksempel NAV.
- Tønsberg kommune støtter målstrukturen og oppbygning av planen, men mener at planens kap. 2-4 i større grad må presisere hva som er fylkeskommunens handlingsrom og verktøykasse. Høringsutkastet beskriver i stor grad strategier som går langt utenfor fylkeskommunens handlingsrom og virkemiddelapparat. Tønsberg kommune vil derfor oppfordre fylkeskommunen til å:
 1. Tydeliggjøre hva som ligger innenfor fylkeskommunens handlingsrom og hva som er fylkeskommunen sine strategier for å nå målene - hvilke virkemidler og verktøy skal fylkeskommunen bruke for å legge til rette for måloppnåelse.
 2. Drøfte hvordan anbefalte planoppgaver skal bidra til måloppnåelse. Eksempelvis har høringsutkastet i kapittel 2-4 en planliste, uten at disse planoppgavene er diskutert og vurdert i kapitlene. Det fremkommer heller ikke om dette er gjeldende planer eller nye planoppgaver. Listene gir derfor lite mening slik den fremstår nå.
 3. Tydeliggjøre ansvarsområder - hvilke offentlige aktører har ansvar for hva. I høringsutkastet er det svært uklart hvilke aktører som har hvilket ansvar. Tønsberg kommune mener det bør fremkomme av planen hvordan og hvem fylkeskommunen vil samhandle med for å nå målene.

- Tønsberg kommune oppfordrer fylkeskommunen til å vurdere egne mål og strategier for drift og forvaltning av viktige fylkeskommunale ansvarsområder som helse/tannhelse, kulturmiljøer-/kulturarv og natur- og rekreasjonsområder.
- Vi oppfordrer fylkeskommunen til å vurdere valg av parameter opp mot pågående arbeid med bærekraftsindikatorer (Vestfold-barometeret).

Innspill kap. 2 - Vestfold er et inkluderende fylke med høy samfunnsdeltagelse (Vestfoldmål 1):

Tønsberg kommune støtter de prioriterte hovedmålene under dette Vestfoldmålet, som i stor grad faller inn under fylkeskommunale oppgaver og gir fylkeskommunen handlingsrom og verktøykasse til å iverksette tiltak. Vi vil oppfordre fylkeskommunen til å inkludere NAV som en sentral samhandlingsaktør for å sikre måloppnåelse.

Tønsberg kommune mener det i valgperioden blir særlig viktig å sikre at det yrkesfaglige utdanningstilbudet i fylket i størst mulig grad sammenfaller med etterspørsel av arbeidskraft i det lokale næringslivet. Videre mener vi det ville vært formålstjenlig å synliggjøre at *Regional strategi for kvalifisering av innvandrere* blir et viktig verktøy for å imøtekomme dagens utfordringer, og at det i dette arbeidet blir særlig viktig med søkelys på kvinner med innvandrerbakgrunn. Dette fordi disse, i større grad enn menn, blir stående utenfor arbeidslivet. Det er positivt at planen belyser behovet for samarbeid om overgang fra ungdomsskole til videregående skole.

Tønsberg kommune mener det er spennende om fylkeskommunen tar eierskap til begrepet "innenforskap", fremfor "utenforskap", jamfør diskusjoner på høringskonferansen fylkeskommunen avholdt i august.

Innspill kap. 3 - Vestfold er et attraktivt fylke med høy verdiskaping (Vestfoldmål 2):

Tønsberg kommune mener at god stedsutvikling, fortetting og transformasjon i by- og lokalsenter er en av fylkets viktigste strategier for å skape et attraktivt fylke med høy verdiskaping og samfunnsdeltakelse, jamfør fylkets arbeid med byregnskap for Vestfoldbyene. Vi vil derfor oppfordre fylkeskommunen til å knytte hovedmålet «Styrke byer og tettsteder» til Vestfoldmål 1 eller 2, ikke «Vestfold er et fylke som tar vare på natur, Oslofjorden og klima».

Langsiktig arbeid med by- og stedsutvikling er høyt prioritert i Tønsberg kommune. Gjennom kommunal planstrategi er det vedtatt at vi skal innarbeide strategier for sentrumsnære transformasjonsområder (15-minuttersbyen), og vil oppfordre fylkeskommunen til også vurdere et større byomland enn 10-minuttersbyen i fremtidige byregnskap. Hvis 10-minuttersbyen beholdes som ramme bør dette reflekteres i navnet, eksempelvis "Regnskap for indre sentrum".

Bedrift, bo og besøk er fremhevet som strategi for å nå mål om å "Fremme bærekraftig verdiskaping". Tønsberg kommune støtter tilnærmingen som bygger videre på Tønsberg kommunes strategi over flere år. Samtidig savner vi strategier for 1) landbruksregionen Vestfold; både innenfor jordbruk, lokal matproduksjon og næringsmiddelindustri, 2) sirkulærøkonomi som ved Rygg miljøpark og 3) strategier for å legge til rette for gründerskap i regionen.

Under hovedmål "Øke energiforsyningen" er tre faktorer listet opp, uten at Fylkeskommunen vurderer hva som er deres handlingsrom og verktøy for å bidra til måloppnåelse.

Tønsberg kommune oppfordrer fylkeskommunen til å vurdere dette, samt strategier for energieffektivisering (som er listet som parameter).

Tønsberg kommune støtter opp om hovedmålet «Sikre et fremkommelig og trygt fylkesveinett», men vil oppfordre fylkeskommunen til å innarbeide "for alle trafikanter" i målformuleringen. Videre mener vi at det er viktig å løfte frem at utforming og regulering av vei- og gatenettet er viktige verktøy for å legge til rette for stedsattraktivitet, god folkehelse (fysisk aktivitet,

støy og luftforurensning) og sosial utjevning. Vi vil oppfordre fylkeskommunen til å vurdere strategier som i større grad også ivaretar disse hensynene. Utforming av fylkesveinettet er ofte en sentral premis for å lykkes med hovedmålet "Styrke byer og tettsteder".

Bypakker er viktige virkemidler for å «sikre et fremkommelig og trygt fylkesveinett», og fylkeskommunen har blant annet gjennom Bypakke Tønsberg-regionen planlagt store ressurskrevende planlegging- og byggeprosjekter i planperioden. Kommunedirektøren mener Bypakke som virkemiddel burde inngå i Vestfoldplanen, og at særlig pågående arbeid med Bypakke Tønsberg bør fremheves med tanke på ressursbehovet dette utløser i planperioden.

Fylkeskommunen peker på mange viktige strategier for å sikre mål om å "Styrke fylkets egenart og attraktivitet". Det er samtidig viktig å understreke at antall kulturmiljøer og/eller -minner som parameter for egenart og attraktivitet er lite treffende. Tønsberg kommune anbefaler derfor at fylkeskommunen heller vektlegger strategier og parameter for forvaltning, drift og kommunikasjon av kulturmiljøer og/eller -minner, samt for natur- og rekreasjonsområder.

Innspill kap. 4 - Vestfold er et fylke som tar vare på natur, Oslofjorden og klima (Vestfoldmål 3)

Hovedmålet «Løse fylkets klimautfordringer» er vidløftig og hva som er fylkeskommunens handlingsrom og tilgjengelige verktøy fremstår svært uklart i planen. Vi vil oppfordre fylkeskommunen til å spisse målet, og konkretisere hvordan fylke vil jobbe for måloppnåelse:

- Sirkulær økonomi nevnes som strategi. Vi vil understreke at riktig forvaltning av gjødselressursene i Vestfold (husdyrgjødsel, biorest fra Rygg, avløpsslam osv.) er en hovednøkkelen for mindre utslipp til Oslofjorden, og vi vil oppfordre fylkeskommunen til å vurdere regionale virkemidler som sikrer at slike ressurser brukes og utvikles, slik at vi fremmer matproduksjon og reduserer forurensning. Slike prosesser bør også omfatte reduksjon av nitrogentilførselene fra spredtbebyggelsen og mellomstore renseanlegg i fylket, som står for én tredje del av nitrogenutslippene fra avløp til Oslofjorden.
- Klimatilpasning fremheves som strategi for måloppnåelse. Vi mener at det i valgperioden blir særlig viktig å jobbe for å redusere elveerosjon. Klimaendringer, kombinert med dårlig overvannshåndtering, fører til økt erosjon i elvene i fylket og dermed økt transport av partikler til Oslofjorden. Elverestaurering med reprofiler og revegetering av bratte elvekanter, gjenåpning av bekker og habitatforbedring, er viktige tiltak som ville bidratt til bedre håndtering av flom og tørke, økt naturverdiene i vassdragene våre, og redusert forurensning med partikler til Oslofjorden. Vi vil oppfordre fylkeskommunen til å prioritere innsats for å kartlegge erosjonsutsatte elvestrekninger, samt strategi og handlingsplan for vassdragsrestaurering i fylket.

De to ovennevnte strategiene er også sentrale for å nå hovedmålet "sikre ren Oslofjord".

"Sikre bærekraftig arealforvaltning" er et viktig mål som Tønsberg kommune støtter. Vi mener det bør fremkomme tydeligere at det er kommunene som er planmyndighet i fylket, men at fylkeskommunen legger føringer gjennom regional plan (RPBA). Vi vil også gjøre fylkeskommunen oppmerksom på at fylkeskommunale samferdselstiltak medfører omfattende omdisponering av arealer i vår kommune, og at dette vil være en sentral utfordring for arbeidet med arealnøytralitet i valgperioden.

Tønsberg kommune mener det er svært riktig og viktig at målet "sikre en ren Oslofjord" er prioritert. Vi oppfordrer fylkeskommunen til å inkludere strategier for bedre miljøtilstand, biologisk mangfold og øke livet i havet, samt vurdere å jobbe for å innføre totalt fiskeforbud i eksisterende marine

verneområder og andre nøkkelområder som anses å være viktige for rekruttering av fisk.

Tønsberg kommune mener det i valgperioden blir viktig at fylkeskommunen tar eierskap til mobilitetsløsninger utover dagens kollektivtilbud; og oppfordrer fylkeskommunen til å inkludere delingsmobilitet, kampanjer som hjem-jobb-hjem som virkemidler i Vestfoldplanen.

Innspill kap. 6 - Regional planlegging nye planer og strategier:

Vi har ingen merknader til fylkeskommunens plansystem, men vil oppfordre fylkeskommunen til å vurdere

- 1) om større planprosesser etter plan- og bygningsloven også bør inngå i planoversikten og
- 2) vurdere om ROS-analyse og andre beredskapsplaner bør inngå i planoversikten.

Tønsberg kommune er positiv til en revisjon av RPBA, og vil særlig løfte frem 1) handel og 2) langsiktig utviklingsgrense som temaer som bør drøftes i arbeidet. I tillegg vil det være behov for, som fylkeskommunen selv adresserer, å ta stilling til arealbehov og lokalisering av produksjon av fornybar energi og kraftkrevende virksomhet. Vi stiller oss derfor undrende til at det skal utarbeides egen regional plan for disse temaene, da dette bør inngå i fylkes plan for arealpolitikk.

Tønsberg kommune vil derfor sterkt anbefale at "Regional plan for temaet areal- og kraftkrevende virksomhet" utarbeides som strategi, som avklarer prinsipper og rammer for hvordan temaene håndteres i fylket og at arealpolitikken settes i RPBA. Det anbefales videre at det i en tidlig fase av et slikt planarbeid utarbeides et kunnskapsgrunnlag om sammenhengen mellom etablering av anlegg for fornybar energi, og bedrifters tilgang på kapasitet i kraftnettet.

Tønsberg kommune støtter fylkets anbefaling om å samle alle samferdselsplaner og strategier i "Regional plan mobilitet". Vi legger til grunn at «Handlingsprogram for fylkesvei» vil inngå som del av handlingsprogrammet til mobilitetsplanen.

Avslutningsvis vil vi oppfordre fylkeskommunen til å vurdere virkemidler for karbonfangst i landbruket i arbeidet med Regional strategi for landbruket, for å legge til rette for å redusere utslippet av klimagasser fra jordbruk, bidrar til å opprettholde og øke matproduksjonen i et endret klima, og redusere forurensning til vassdrag og Oslofjorden.

Med hilsen

Emilie Lassen Bue
planlegger

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.